

Sayı & Tarih **2019 / 167** --- 5 Kasım 2019

TURİZM PAYININ BEYANI ve TAHSİLİNE İLİŞKİN USUL ve ESASLAR HAKKINDA...

15 Temmuz 2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan **7183** sayılı TÜRKİYE TURİZM TANITIM VE GELİŞTİRME AJANSI HAKKINDA KANUN ile **Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı** kurulmuş olup; Ajansın kuruluş amaçlarının gerçekleştirilmesi ve faaliyetlerin finansmanında kullanılmak üzere **1 Ekim 2019** tarihinden itibaren "**turizm payı**" alınması uygulamasına başlanılmış ve bu konuda **2019 / 152** sayılı sirkülerimizde gerekli açıklamalar yapılmış idi.

2 Kasım 2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 1 seri nolu [TURİZM PAYI BEYANNAMESİ GENEL TEBLİĞİ](#) 'de 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun gereğince alınacak turizm payının beyanı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar hakkında açıklamalarda bulunulmuş olup tebliğ hükümlerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür.

1. Turizm payının mükellefi

Turizm payını ödemekle yükümlü olan kişiler aşağıdaki gibidir.

- **Bileşik tesisler:** Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen **kısmi turizm işletmesi** veya turizm işletmesi belgesiyle faaliyette bulunan turizm kentleri, turizm kompleksleri ve tatil merkezleri,
- **Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesisleri:** Bakanlıktan kısmi turizm işletmesi belgesi ve turizm işletmesi belgesi alan, müstakil birinci ve ikinci sınıf lokantalar, lüks lokanta, özel yeme-içme tesisleri, gastronomi tesisleri, **müstakil eğlence yerleri**, bar, kafeterya, eğlence merkezleri ve günübirlik tesis işletmeleri,
- **Deniz turizmi tesisleri:** Deniz turizmi araçlarına **güvenli bağlama, karaya çekme, bakım, onarım hizmetleri**, yolculara **yeme, içme, dinlenme** gibi hizmetleri sunan kruvaziyer gemi limanı, yat limanı, çekek yeri, rıhtım ve iskele gibi turizm tesisleri,

- **Seyahat acentaları:** 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu kapsamında Bakanlıktan **seyahat acentası belgesi** alan işletmeleri,
- **Havayolu işletmeleri:** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınan işletme ruhsatı ile taşımacılık faaliyetlerinde bulunan havayolu işletmelerini (balon, **hava taksi gibi** işletmeler dâhil),
- **Havalimanı işletmeleri:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler **hariç** olmak üzere havaalanı işletiminden sorumlu olan ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan kuruluşları,
- **Terminal işletmeleri:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilerek sonradan gerçek veya tüzel kişilere **kiraya verilmek** suretiyle işlettirilen ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan terminal işletmeleri.
- **Konaklama tesisleri:** Bakanlık tarafından düzenlenen kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesiyle ya da ilgili kurum veya kuruluş tarafından düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatıyla faaliyet gösteren **oteller**, tatil köyleri, butik oteller, konaklama içeren özel tesisler, **moteller**, hosteller, pansiyonlar, **apart oteller** ve konaklama içeren **kırsal turizm tesisleri** (dağ evi, köy evi, çiftlik evi, yayla evi ve oberj) ile **kampingleri**,

2. Turizm payının oranı

Turizm pay oranları aşağıda belirtilmiştir.

- Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden **binde 7,5**,
- Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden **binde 7,5**,
- Deniz turizmi tesisleri ile Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından **binde 7,5**,
- Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) **on binde 7,5**,
- Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetleri) **on binde 7,5**,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler **hariç** olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerinden **binde 2**,

Kış, termal, sağlık, kırsal ve nitelikli spor turizmi gibi Bakanlık tarafından teşvik edilmesi uygun görülen turizm türlerinde faaliyet gösteren tesisler için bu oranlar **% 50 indirimli** olarak uygulanmaktadır.

3. Turizm payının hesaplanması

Turizm payı, yukarıda sayılan ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişilerin bu işletmelerdeki faaliyetleri sonucunda elde ettikleri **net satış ve kira gelirlerinin toplamıdır**.

Net satış; turizm payı ödeme yükümlülüğü bulunanların bu payın hesabında dikkate alınacak işletmelerindeki esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında aldıkları veya tahakkuk ettirdikleri toplam değerler **ile** bunlarla ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki **vade farkları**, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan **kur farkları gibi** hasılat kalemlerine ait değerler **toplamından**, satış iskontoları ve iadeleri ile bu satışlar ile ilgili **diğer indirimlerin** (ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan olumsuz kur farkları gibi) **düşülmesi** sonucu bulunan tutardır.

Kira geliri; işletmelerin **işletmecisi tarafından** üçüncü kişilere kiraya verilen **alt ünitelerden** elde edilen gelirdir.

Turizm Payının matrahının tespiti ve beyanında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir¹.

- Otelin bulunduğu yapının giriş katında yer alan, sokağa cephesi bulunan, otel tesisi içinden **doğrudan ulaşım** imkânı **bulunmayan** ve otel dışına hizmet veren banka, ATM, kuaför, kuyumcu, lokanta gibi ticari ünitelerin **kiraya verilmesi** veya bizzat işletmeci tarafından işletilmesi sonucu elde edilen hasılat ve kira geliri turizm payına tabi gelirler kapsamında **değildir**.
- Otelde üçüncü kişilere kiraya verilmek suretiyle işletilen SPA, kuaför, kuyumcu vb. tesis içinden müşterileri için **doğrudan ulaşım** imkânı **bulunan** veya bütünlük içerisinde olan yan ünitelerinin kiraya verilmesi sonucunda elde edilen kira geliri, hesaplanacak turizm payına **dâhil edilecektir**.
- Yatların, bizzat **donatanı tarafından** sezonda belirli sürelerde üçüncü kişilere kullandırılmak suretiyle **işletilmesinden** elde edilen **net satış** tutarı Turizm Payı Beyannamesine dahil edilecektir. Yatın doğrudan **kiraya** verilmesinden elde edilen gelirler turizm payının hesabında dikkate alın**may**acaktır.
- Seyahat acentalarından **münferit uçak bileti** satışları Turizm Payı beyanına dahil edil**me**yecektir.

¹ Tebliğde, 10 adet örnek olay ile uygulamanın nasıl olacağı basitleştirilerek anlatılmıştır..

- Hava meydanlarında, işletici kuruluşlar tarafından yolculara verilen hizmetlere ilişkin olarak **"Yolcu Servis Ücreti"** adı altında talep edilen ve havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine **aktarılan** tutarlar ile **yük taşımacılığı** faaliyetinden elde edilen **net satış tutarı** turizm payının hesabında dikkate alınmayacaktır.
- Havalimanı ve terminal **işletmeciliği** faaliyetinden ve **havalimanı kiralamasından** elde edilen net satış tutarı ile kira gelirleri Turizm Payı Beyannamesi ile beyan edilmelidir.
- **Kamu idareleri tarafından işletilen** konaklama tesisleri ile kış turizmine yönelik işletilen mekanik tesis işletmelerinden turizm payı **alınmaz**.

4. Turizm payı beyan dönemleri

Turizm payı beyannamesi

- Kurumlar vergisi mükellefleri için **aylık**,
- Gelir vergisi mükellefleri ve diğerleri için **üç aylık**², olarak belirlenmiştir.

Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olanlar, beyan dönemi içerisinde net satış ve kira geliri **bulunmasa dahi** Turizm Payı Beyannamesini **vermekle yükümlüdürler**. Bu durumda beyannamenin, **"Beyan edilecek turizm payı bulunmamaktadır"** seçeneği **işaretlenerek** gönderilmesi gerekmektedir.

5. Turizm payının beyan süresi

- 7183 sayılı Kanununa göre Turizm payının, vergilendirme dönemini **takip eden ayın son günüdür**³. Turizm Payı Beyannamesi vermek durumunda olan ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişiler Turizm Payı Beyannamelerini beyan dönemini takip eden ayın Beyannamenin **elektronik ortamda** gönderilmesi zorunludur.
- Turizm Payı Beyannamesinin verileceği **yetkili vergi dairesi**; Gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar için gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesidir. Gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan

² Üç aylık dönemler, normal hesap dönemine tabi olan vergi mükellefleri için geçerli olan geçici vergi dönemleridir. Özel hesap dönemlerine tabi olanlar için ayrıca bir düzenleme yapılmamıştır.

gerçek kişiler için yerleşim yeri adresinin bulunduğu, gerçek kişiler dışında kalanlar için ise kanuni merkezi/işyerinin bulunduğu, yer vergi dairesidir.

- **Adi Ortaklıklar**, Turizm Payı Beyannamelerini Adi Ortaklığının kdv ve gelir vergisi mükellefiyetinin bulunduğu Vergi Dairesine elektronik ortamda göndereceklerdir.

6. Turizm payı beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi

Beyannamelerini elektronik ortamda bizzat gönderme **şartlarını taşıyan** mükellefler, Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderebileceklerdir. Elektronik ortamda gönderilen Turizm Payı Beyannameleri, sistem tarafından **ön kontrolü** yapıldıktan sonra kabul edilecektir. Beyannamesinin, aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler tarafından elektronik ortamda gönderilmesi ve **onay işleminin** yapılmasıyla birlikte bu beyanname mükellef tarafından verilmiş sayılacaktır.

7. Turizm payının ödenmesi

7183 sayılı Kanununa göre Turizm payının ödeme süresi, **vergilendirme dönemini takip eden ayın son günü** olarak belirlenmiştir. Özetle, Turizm Payı Beyannamesinin, beyan dönemini **takip eden ayın** son günü saat 23:59'a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi ve **aynı süre içerisinde ödenmesi** gerekmektedir.

8. Geç ödeme halinde gecikme zammı uygulanması

Turizm Payı Beyannamesi ile bildirilen turizm payının, süresinde **ödenmemesi hâlinde** vergi dairesi tarafından, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51'inci maddesine göre hesaplanacak **gecikme zammı** ile birlikte tahsil edilir.

9. Turizm Payı Beyannamesine ilişkin düzeltme beyannamesi

Süresi içinde veya süresinden sonra verilen beyannamenin, hatalı ve/veya eksik olduğu hallerde, süresinde veya süresi geçtikten sonra bu hata ve/veya eksiklikleri **düzeltilici mahiyette** elektronik ortamda yeni bir beyanname verilmesi mümkündür. Düzeltme beyannamesinin **turizm payı tutarını azaltıcı nitelikte olması** hâlinde düzeltme beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi safhasında "Düzeltilme Beyannamesi Gerekçesi" başlığı altında **yazılı izahat** yapılması gerekmektedir.

10. Ceza Uygulaması

Tebliğde, ceza uygulamasına ilişkin bir açıklama yer **almamıştır**.

LOKMAN Y. YILDIZHAN

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
Certified Financial Advisor
Sicil No. 06101423

11. Turizm Payı Mükellefiyetinin Bildirimi

Tebliğ, **yayın tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Turizm Payı Beyannamesi vermekle yükümlü olanların turizm payı **mükellefiyetinin tesis işlemlerinin yapılması** için bu Tebliğin **yayımlandığı tarihten itibaren 15 gün** içinde Başkanlığın İnteraktif Vergi Dairesi sistemi üzerinden⁴ **elektronik ortamda başvuru** yapmaları ya da **dilekçe ile** yetkili vergi dairesine müracaat etmeleri veya dilekçelerini kayıtlı posta (İadeli Taahhütlü, Acele Posta Servisi vb.) ile göndermeleri gerekmektedir.

Ayrıca, Gelir İdaresi Başkanlığınca yapılan açıklamaya göre, Turizm Payı Beyannamesi uygulamaya açılmış olup, beyannameyi vermesi gereken mükelleflerin **güncel** Beyanname Düzenleme Programını (**BDP**) bilgisayarlarına indirip yeniden yüklemeleri gerekmektedir.

Saygılarımızla⁵...

⁴ (<https://ivd.gib.gov.tr/>)

⁵ Sirkülerlerimizde yer alan bilgiler belli bir konunun veya konuların çok geniş kapsamlı bir şekilde ele alınmasından ziyade genel çerçevede bilgi vermek ve yorum yapmak amacını taşımaktadır. Detaylı bilgi konusunda müşavirliğimizle iletişime geçilmesini önemle hatırlatırız.